

Našim kmetovalcem

1. V Rimu sem prejel mnogo prošelj za vladno podporo kmetovalcem ali celo celim vsem, ki so bile prizadete po suši, po toči ali drugih vremenskih nezdah. Vsem tem kmetovalcem sporočam: tem potom, da vlada v Rimu ni določila nobenega posebnega zaklada v to svrhu in da načeloma ne daje nikdar tovrstnih podpor. To je treba objaviti v splošno znanje, da se bodo občine pri posameznikih znale raynati v takih žalostnih primerih. Treba bo torej poskrbeti drugim potom za pomoč.

2. Suša, ki vlada letos po vsej Italiji, je posebno občutna na Krasu in na Vipavskem. Ponekod nimajo več pitne vode. Kras je bil že pred vojno zancmarjen, bil je brez vodovodov. Sedanjí vodovod služi samo nekaterim občinam, dočim se morajo druge zadovoljevati s kapnico. Porušeni kraji pa tudi kapnice nimajo, ker so deloma vodnjaki zasuti in deloma hiše brez žlebov. Govoril sem v tej zadevi z ministrom za poljedelstvo, ki pa me je naslovil na gen. civil. komisarija v Trstu. V Trstu sem predložil, naj vlada nujno poskrbi, da se bo potom tovrstnih avtomobilov prevajala voda v vodnjake, da bo ljudstvo vsaj deloma imelo pitno vodo. Generalni civil. komisariat mi je za trdno obljubil, da se bo to zgodilo. Preje pa bo povpraševal o načinu preskrbovanja z vodo okrajne civ. komisarije. Zato pozivam župane in druge činitele, naj nemudoma začnejo drezati pri omenjenih komisarijih, da se vsa zadeva čimprej reši.

3. Suša bo povzročila veliko pomanjkanje krme. Avstrija je v takih slučajih hodila kmetom na roko in nabavljala v velikih množinah seno v tujini. Ker sem mislil, da se italijanska vlada drži istih načel, sem tozadevno posredoval pri ministru za poljedelstvo. Minister se je čudil moji zahtevi in rekel, da v Italiji ne poznajo tega postopanja. Omenil pa je, da se da stvari opomoči na ta način, da si kmetje, združeni v zadrugah, nabavijo sami potrebno seno. V tem slučaju bo vlada šla kmetom z raznimi olajšavami (železniški tarif, posredovanje pri nakupu, kredit itd.) na roko.

Iz tega je razvidno, kakšne življenjske važnosti je združništvo za naš kmetijski stan.

Virgilij Šček.

Domače vesti

Mandat poslanca dr. Stangerja potrjen

Na včerajšnji seji zbornice je naznanil predsednik, da je verifikacijski odbor predložil, naj se proglasi za izvoljenega v poreskno okrožju na mesto dr. Wilfana, ki je optiral za Goriško, dr. Stanger. Predlog je bil sprejet.

Prosta učiteljska mesta. Pri slovenskih ljudskih šolah tolninskega političnega okraja je prostih več mest provizoričnega učitelja. Kdor se hoče zanje potegovati, naj predloži tokom 20. avgusta okrajnemu tolninskemu šolskemu svetu prošnjo, opremljeno s krstnim listom, potrdilom o italijanskem državljanstvu, z odpustnico, izdano od katerega učiteljskega Julijske Benetije ter z zdravniškim izprijevalom.

Natančneje pojasnila se vdobe pri šolskem nadzorništvu v Tolminu.

Zavod "Franc Skodnik" v Tolminu. Zavod "Franc Skodnik" je imel na koncu preteklega šolskega leta 96 gojencev in gojenk, ki so obiskovali tukajšnjo slovensko učiteljsko.

80 gojencev je bilo sposobnih za vstop v višji razred, izmed teh Marija Bobek in Alojzij Kokošar z odliko in 13 z dobrim uspehom. 10 gojencev mora položiti izpite v oktobru, 6 jih pa ni izdelalo.

Med šolskim letom je umrla pridna gojenka Bogumila Plaper. Sicer so pa bile zdravstvene razmere učencev kar najboljše.

Prošnje za sprejem v zavod za novo šolsko leto morajo biti dopisane do 15. avgusta vod-

stvu zavoda; opremljene morajo biti z zadnjim šolskim izprijevalom, s krstnim listom, s potrdilom o italijanskem državljanstvu ter z zdravniškim izprijevalom glede zdravnega telesnega stanja.

Mesečni prispevek znaša L. 150.—

Opozarjamo, da ni sedaj na razpolago novih brezplačnih mest ter da je število mest s plačilom zelo omejeno.

Prosilci morajo imeti že polnih 14 let in ne več kakor 17 let.

Sentjakobski "Sokol" sklicuje za nedeljo, 7. t. m. zelo važno odborovo sejo, ki se bo vršila v dvorani D. K. D. ob 10. uri predpol. Vsi odborniki, odbornice ter njih namestniki so vabjeni, da se seje gotovo udeležijo.

Starosta.

Slov. akad. ter. društvo "Balkan". V torek ob 20.30 bo redni sestanek v prostorih, določenih na zadnjem obnem zboru. Vabljeni so tudi srednješolci višjih razredov. (petek, sobota, nedelja).

Prošnja. Vdova, mati treh otrok, bi rada poslala 2 otroka v Jugoslavijo v šolo in prosi blaga srca, da bi ji prišla v ta namen na pomoč in ji poklonila po možnosti kaj oblačila, ker je popolnoma brez sredstev. Darove sprejema uprava lista.

Iz Boršt. Vzemno društvo za zavarovanje goveje živine priredi 4. septembra javno tombolo. Dobitki se objavijo. Toliko v znanje so sedmim društvom.

Odbor.

Mladinsko društvo "Prosveta" javlja, da se je prireditev, ki se je imela vršiti v nedeljo, 7. t. m., preložila na nedeljo, 14. t. m., in to v skladu s potrebne napeljevalne električne luči v dvorani Del. kons. društva. Toliko slavnemu občinstvu v znanje.

Odbor.

Člani vseh sentjakobskih društev so vabljani na skupen sestanek, ki se bo držal v soboto, 6. t. m. ob 20. v dvorani Del. kons. društva. Ker gre za jako važno stvar, je dolžnost vsakega, da se tega sestanka točno udeležijo.

Sklidatelj.

Od Sv. Ivana. V nedeljo, 7. avgusta nastopijo gojenci slov. otroškega vrta v "Narodnem domu" pri Sv. Ivanu. Na sporedu so: pesmice, deklaracije in prizori: Med posameznimi točkami bodo svirale na glasovir nekatere svetovanske gospiče in drugi. Na koncu pa bodo igrali krasno igro v 3. dejanjih "Vanda". Natančen spored se objavi v tekočem tednu. Začetek predstave ob 5. uri pop. Po veselicu bo ples. (Predstava se ne vrši, kakor je bilo v nedeljo pomotoma objavljeno, na vrtu temveč v dvorani.)

Ker je čisti dobiček namenjen v korist vrta pri Sv. Ivanu prosimo za mnogobrojno udeležbo.

Vodstvo.

Iz tržaškega življenja

Prizori iz "vrsta". Mnogo je bilo žensk z vrči in lonci, ki so čakale včeraj v dolgi vrsti pri vodovodni napravi v ulici Tesa vodo ter se med seboj prepirale kateru je prva prišla v vrsto.

"Pepca!"

"Kaj?"

"Poglejte tisto z otrokom v naročju..."

"Jo že vidim."

"Stavim glavo, da se bo vrnila med prve."

"Le naj se. Ji že jaz pokažem!"

In res ženska z otrokom v naročju se je vrnila med prve. To je pa vzbudilo pri ostalih velik hrup.

Vsi so se venomer drli:

"Alo, baba, ven iz vrste! Alooooo..."

"Imejte malo usmiljenja."

"Kdo ima pa z nami usmiljenje" — je vpila neka ženska, ki se je bila sezula copato, da bo udarila z njo vsiljivo žensko po glavi. Ostale ženske so pa še vedno vpile:

"Alooooo... ven iz vrste!"

Ker se je ženska še bolj silila v vrsto, je to razkačilo neko drugo žensko, ki jo je kar meni nič tebi nič lopnila z vrčem po glavi.

Ranjeno žensko so spremlili nekatere mladeniči, ki so videli dogodek, na rešilno postajo, kjer je dobila prvo pomoč. Piše se: Ursula N., stanujoča v ulici Rigutti št. 15.

Vesti iz Goriške

V Podkraju pri Vipavi so obnovili svoje bralno društvo, kateremu je blaga gospa Trkman darovala svojo knjižnico, ki obsega 300 knjig. Pač res lep dar! Dne 14. avgusta bo pa imelo društvo svojo prvo veseličo z igro "Muzikant" in s petjem.

V Podmencu je umrl pred nekaj dnevi občan in spoštovani Josip Kuštrín, najginejši član in odbornik "Kmetске čitalnice". Bil je tih in miren značaj, kjer je bilo treba kaj pomagati, vedno na svojem mestu. Velik pogreb je pričal o njegovi priljubljenosti. Na grobu so mu zapeli žalostinke.

Nesreča. Dne 23. julija se je v Slovrenem pri Vebem smrtno ponesrečil z granato v 20 letu svoje starosti Alojzij Kocijančič, gojenec našega učiteljskega v Tolminu. Gledal je na pokopališču, kako vojaki prekopavajo trupla vojakov in našel tam granato, s katero je hitel domov, da bi pogledal, kako je narejena. Ko je zavrtel zažgalni obroč, se je razpočila in ga ranila, ter mu odrgala desno roko. Bil je vsled težkih telesnih poškodb na licu mesta mrtev.

Kras v ognju. Če si šel pretečeno nedeljo proti mirenški strani, si videl pod Fajtovim hribom velikanski kres, ki je gorel že prejšnji dan in že preje, celo noč, zopet cel dan in cel večer in gori še danes, ko to pišemo. V večernem mraku je bil pogled na goreče pasove ognjenih kolobarjev naravnost grozen. Ognji kar noče nehati, širi se dalje po kraški zemlji, ki je presušena do osrčja. Po nekaterih mestih pogori samo trava, po drugih se prime ognji tudi grmovja in nasadov. Ponekod bo v tvečen 50 letni trud ubogih ljudi. Vmes pa pokajo granate, da bi kdo gasil, o tem niti govora ni. Dobro, prekoristno bi bilo, da se zgane oblast. Zakaj, če se bodo taki ognji ponavljali tako pogosto, se lahko zgodi, da v sedanjih suhi doživimo vsako večjo nesrečo. Ali se vnamejo poboja vesle nesreče ali jih kdo zažge nalašč, se mora temu na ta ali oni način vendarle odpomoči.

Velik orožnik. V Gorici imamo velikega orožnika, ki nam mora biti znan že po italijanskih listih in njegovih družnih činih, ki jih je napravil vselej, kadar je zločinec po svoji neumnosti ali nesreči pribežal ljudem naravnost v naročje. Izmed stotin naših vlomilcev baje ta naš orožnik še ni nobenega prijel. Tega mu pa ne smemo zameriti; saj tega tudi drugi niso storili. Vendar pa še kaže ta desna roka pravice še v enem oziru posebno pogumna in vedno hrabra, kadar gre namreč zato, da nadleguje domačine in zahteva od njih izkaznice ter jih hoče aretirati, če so brez njih. To se je zgodilo v kavarni Nazionale. Ali pa gre v druge kavarne in zmerja goste in kavarnarje, češ da se Slovenci zbirajo pri njem, da jih bodo že znali iztreti in da je slovenski jezik umazan jezik. To je bilo baje v kavarni na Travniku, sicer pa Frescini sam najbolje vé kje. Če slišimo kaj takega, si mislimo, da so vsi tatovi in vlomilci že pod ključem in da Frescini iz dolgega časa ne ve kaj drugega početi.

Vesti iz Notranjske

Iz Postojne. Odkar je pri nas zavlada la fašistovska strahovlada, smo se popolnoma odpovedali kulturnemu delovanju in spali smo vse do prošle nedelje spanje pravice. V nedeljo je "Pevsko društvo Postojna" priredilo v dvorani Narodnega hotela zabaven večer s krasno izbranim in jako dobro uspešnim programom. Zvoli lepih pesmi, so nas zdramili in čutili smo se varnejše. Prosto smo dihal in duh strahovitosti je izginil. Nikdar več se ne povrne!

Zbor je pel lepe narodne pesmi. Gdca. Mitrova se je izkazala za dobro altistino. To je dokazala v uspešnih samospeljih. Izvrsten je bil tudi bariton G. E. Sušnik. Oba pevca sta zela obilo navdušenega odobravanja. Zaslužila sta, da so jim poklonili šopek cvetlic. G. Milko Garzaroli je ob spremljevanju gpe. Žiže sviral na gosli krasno Koubeljkovo serenado. Uspeh je bil vse pohvale vreden.

S pomočjo dijaške mladine se je sestavil orkester, ki je vrlo dobro odigral nekoliko lepih narodnih pesmi; med temi tudi triglavsko koračnico, ki jo je moral radi burnega ploskanja obstinva ponoviti. Večer se je zaključil s plesom. Na to se je občinstvo razšlo.

Zleti je, da bi merodajni činitelji prepričali kr. orožnike, da smo miroljubni in kulturni narod, kar smo ta dan ponovno dokazali. Navzočnost celega oddelka v veseličnem prostoru je bila nepotrebna. Mi nismo bili navajeni prirejati veselice ob navzočnosti žandarjev. To se ni godilo niti v prošli policijski Avstriji: Če nas pa čuvajo pred fašisti, naj se postavijo okoli poslopja in ne v notranje prostore.

vsak način je policija delovala na slabotni sledi. Na večer naslednjega dne je prejel profesor od redarstvene prefektore naslednje poročilo:

"Na podlagi vaših točnih informacij glede udeznega tatu se je posrečilo najti sledi in se udezne ugotoviti njegova identiteta. Nismo ga, žal, mogli zabit, kajti poročil se je, da je izginil isti večer, ko je izvršil tatvino, kar potrjuje po velikem delu dvome glede njega. Ta tajinstvena oseba se je pred osmimi dnevi namestila v nekem hotelu v središču in se je vpisala v register za Pedro Ibanza iz Rio Bamba (republike na ekvatorju), od koder je prišel preko Amerike in Anglije. Ni imel s seboj nikake priljage. Ko je bil zaslišan o tem, je rekel, da je kovečke pustil v Londonu, kamor bi se povrnil v nekoliko dneh. Napročen je bil, naj vložijo kako jamčevino ter je ustregel tej zahtevi, ne da bi priigovarjal. Plačal je pravilno in odpotoval. Sluga hotela mu je preskrbel listek za Folkestone via Boulogne. Stopil je v vlak z jako težkim kovčkom iz usnja, zavrtim v rjavu platno. V registru hotela, v rubriki o poklicu, je zapisal: posestnik. Zahteval je informacij na konzulatu Ekvatorja, in ko smo brzojavili na razne strani, smo prišli skoro do gotovosti, da je ta oseba potovala pod krivim imenom. Sedaj pa smo izgubili sled. Ta oseba gotovo ni prišla na Angleško. Ne vemo, kaj je z njim; vsekakor pa so opozorjene nanj vse ladje in vse evropske policije. Pref ali slej nam pride v roke."

(Dalje.)

Za istrske žrtve nameravajo združena društva na Pivki prirediti dne 14. t. m. v Matenjavski velikor vrtno veselico z bogatim sporedom. Opozarjamo na to sosednja društva. Podrobnosti sledijo.

Idrijski akademiki in srednješolci priredijo v soboto, 6. t. m. ob 20.30h v rudniškem gledališču v Idriji Jos. Jurčičevo narodno igro "Tihotapec" v 5. dejanjih. Prijatelje slovenskih narodnih iger in naše dijaške mladine vljudo vabijo

Vesti iz Istre

Iz Gabrovice. Dne 29. m. m. ob 9. uri in pol predpoldne je začelo iz neznanega vzroka goreti gospodarsko poslopje našega vaškega načelnika Ivana Baruta. Poslopje je pogorelo v teku ene ure popolnoma. Požar se je mogel le v toliko omejiti, da niso začela goreti tudi sosednja poslopja. Škoda je ogromna in se ceni na sedemdeset tisoč lir. Vrh tega je zgorel tudi denar sirot po pokojnem Andreju Jerjulu, ki je bil o priliki volitev od fašistov ustrelen. Pogorelec je namreč varuh omenjenih sirot. Ivan Barut je pošteni, zaveden narodnjak, ki živi splošno zaupanje ljudstva. Sedanja nesreča, ki ga je zadela, je tragična tembolj, ker je v dobi treh let že v drugič popolnoma pogorel in ni bil zavarovan. Najhuje pa je Barutu zaradi denarja sirot, kajti v svojem poštenju se čuti dolžnega, da poravnata to škodo. Ali — od kod naj vzame denar? Saj niti sebi ne more pomagati. Sočutje z njim je vseobčno in pričakovati je, da mu ljudje pojejo na roko. Če imajo sredstva, da plešejo cel teden, dobijo menda tudi kak dan za delo v pomoč nesrečniku. To bo v resnici krščansko in samaritansko delo.

ŠIRITE „EDINOST“

MALI OGLASI

se računajo po 20 stotink beseda. — Najmanjša pristojbina L. 2.—. Debele črke 40 stotink beseda. — Najmanjša pristojbina L. 4.—. Kdor išče službo, plača polovico ceno.

LJUBLJANSKI voziček, nov, srednjem očen, izbran suh les, domače delo, prodaja po zmerjeni ceni ali zamenja za vino Filip Rudolf, Cerniv pri Idriji. 1341

DVONADSTROPNA hiša, popolnoma nova, zraven južnega kolodvora v Gorici, kjer je bila pred vojno znana restavracija, se prodaja. Pojasnila daje g. Roza Lang v Gorici, Via S. Pietro 68. 1348

GOSPODIČNA 23 let stara, želi vstopiti k boljši gospi ali v hotel v Trstu, oziroma v okolici, da bi se izučila kuhanja in gospodinstva. Zahtevano plačilo po dogovoru. Naslov pri upravitelstvu. 1351

PRODA SE iz proste roke hiša, 10 minut oddaljena od postaje Sv. Peter na Krasu. V hiši je dobro vpeljana gostilna. Pri hiši 2 kroglični, krasen vrt, ter prostor za trgovino lesa. Cena po dogovoru. Naslov pove upravitelstvo "Edinosti". 1353

DEKLO pridno, ki zna tudi malo kuhati, išče gostilna v ulici Fabio Severo 19. 1370

POSESTVO v Peroju, obstoječe iz 24 oralov zemljišča, s 130 oljk in vinogradi, 1800 trt, se prodaja. Pojasnila daje Jovan Ljubotina, Peroj št. 21. 1371

OREHOVE postelje a L. 120.—, zimnice a 45 L. vzmeti a 65 L., sifonier, ponočne omarice, umivalnik, prodam zelo ugodno. Fonderia 12, L. desno. 1358

Pipčarstvo in pipčarji

V smislu soglasnega sklepa se uvaja kazensko postopanje proti kršitelju tiskovnega zakona pipčarju Francetu. Ker se je bati, da bi se obdolženec znal odtegniti roki pravice, se pozivajo vsi pipčarji, da ga primejo, kjer ga dobe, spravijo v čajbo in ga privedejo, živega ali mrtvega pred preiskovalnega sodnika!

Zbirka: Srečko, ker je jezen 2.—, E. Z. kot prihranek pri piški na Bledu 20.—, —O— zato ker malo, še 2.—, Peter, ker ga doslej še ni bilo 5.—, Just Krzan okoličan 10.—, Dreja Ajdovščan 5.—, Pavel Studenčan 5.—, Ivak Devičan 5.—, Jakob Bazovčan 5.—; skupaj L. 69.—. Denar na 6065.

DAROVI

za nesrečne žrtve v Istri.

V občini Slavina (vasi Slavina, Koče, Prestranek, Zeje, Matenjavas, Rakitnik, Grobišče in Orehek), ki šteje 2000 prebivalcev, so se združili vsi občani v hvalavreden namen ter nabrali za Istrane sledeče svote: Soski otroci 263'70, dekleta 882 (posebna pohvala), fantje 552, možakarji 468'30 in zraven še 1000 rubljev, 300 neprepetanih kron, in 2 dinara. (Vrtilm Slavincem zahvala Istri in želimo, da bi našli mnogo posnemovalcev). Stranar Jakob 100 din., Mislej Josip 25 din., Mislej Peter 25 din., Josip Franečič, Trst L. 15. Zadnji izkaz 119.868'85 L., 1332'50 din., 1 dolar in 1'10 marke. Skupaj 122.049'85 L., 1484'50 din., 1000 rubljev, 300 neprepetanih avstr. kron, 1 dolar in 1'10 marke.

G. Kodrič je daroval za magdalensko "Prosveto" L. 20.—. Nabrano med sentjakobsko "Prosveto" za magdalensko "Prosveto" L. 21.05, skupaj L. 41.05. Srčna hvala.

POSESTVO v Peroju, obstoječe iz 30 oralov zemljišča, 150 oljk in vinogradi s 1500 trtami, se prodaja. Pojasnila daje Andrija Popović Peroj št. 54. 1372

PRODA 6 različnih vozov za različno rabo popolnoma v dobrem stanju, kožijo in dvo-kolnico. Ivan Hrvatini, Materija, Polazne 31. 1373

VINO, belo in črno, istrsko in kraški teran, prodaja na drobno in debelo od 56 litrov naprej, po najnižjih cenah R. Malalan, Opčine 386. 1356

SLUŽKINJA za vsa hišna dela, ki se razume tudi pri šivanju, se sprejme takoj proti dobri hrani in plači. Zanetta, Barkovlje 39 pri gostilni Spangher. 1316

HIŠA z vrtom, vodnjakom in kletjo je na prodaj na Opčinah, blizu državnega kolodvora. Istotam se prodasta dve lepi amerikanski koki z mlekom. Več se poizve pri Matevžu Klemenc, železnikar v pokouju, Opčine. 1360

PRODAJO SE otročja vozila in sicer voziček, visoka stolica in stolica za vajo v hoji, kakor tudi koncertne citre. Vse v najboljšem stanju in po zmerni ceni. Naslov: Via Ant. Stoppani 5, II., desno. 136d

ZLATO in srebrne krone plačam več kot drugi kupci. Albert Povh, urar, Marzini 46 (v bližini drvenega trga). 23

POZORI! Srebrne krone in zlato po najvišjih cenah plačuje edini grosist Belleli Vita, Via Madonnina 10, I. 38

Insertirajte v „Edinosti“

Tiskarna „Edinost“ v Trstu

Izvršuje vsa tiskarska dela točno in solidno

Prostori tiskarne se nahajajo v ulici Sv. Franciška Asiškega št. 20

Velesenjena gospa!

Dober nadomestek kave mora biti zdrav in okusen, mora vsebovati redilne snovi, mora dati lepo barvo kavi in mora biti po ceni. — Vsem tem zahtevam odgovarja bolje nego vsak drugi izdelek:

FIGOVA KAVA „LEVANTE“

Prodaja se povsod v zavojih po 250 gr. Pozor na znamko, Prva tržaška tovarna figove kave „LEVANTE“ Loser & Luita, Via Carplson 10-12 — Trst

V pondeljek, 8. avgusta

VELIK SEMENJ V PODGRADU

(635)

JADRANSKA BANKA

sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Opatija, Sarajevo, Split, Šibenik, Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Poslovne zveze z vsemi večjimi kraji v tu- in inozemstvu